

нологій при взаємодії з іншими суб'єктами бізнесу [4]. У зовнішньому середовищі це проявляється у формуванні партнерських відкритих відносин з усіма зацікавленими сторонами, що може бути забезпечено через впровадження нових технологій передачі даних.

Список використаних джерел

1. Dahlsrud A. How corporate social responsibility is defined: an analysis of 37 definitions. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*. Wiley Online Library. 2008. Vol. 15 No. 1. pp. 1–13.

2. Вайцзекер Е. У., Війкман А. Come On! Капіталізм, недалекоглядність, населення і руйнування планети. Доповідь Римського клубу. К.: Саміт-Книга. 2019. 276 с.

3. Grigore G., Molesworth M., Watkins R. New Corporate Responsibilities in the Digital Economy. In: Theofilou A., Grigore G., Stancu A. (eds) *Corporate Social Responsibility in the Post-Financial Crisis Era*. Palgrave Studies in Governance, Leadership and Responsibility. Palgrave Macmillan, Cham. 2017. pp. 41–62.

4. Куваева Т.В. Принципы устойчивого развития в контексте маркетинга отношений. Менеджмент, маркетинг, предпринимательство: содействие устойчивому развитию : материалы I Междунар. науч.-практич. Интернет-конф. 2014. Днепропетровск: Акцент ПП. 2015. С. 75-176.

Михайлюк М.А.

к.е.н., доцент

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м.Київ*

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВІДТВОРЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ

Соціально-економічний розвиток в сучасних умовах в значній мірі обумовлений переходом до 4-ї технологічної революції, яка суттєво прискорює старіння діючих зразків техніки та технологій і появу принципово нових галузей і сфер економічного життя. Опора на інформацію, як сукупність необхідних фактів, і знання, як правил оперування фактами, забезпечують відтворення і розвиток в умовах постійних змін та невизначеностей,

що все більше стають на порядку денному економічного розвитку сьогодення. Окремим підприємствам чи установам, національній економіці чи світовій економіці в цілому, інформація і знання дозволяють своєчасно і ефективно адаптуватися, передбачити чи відреагувати на швидкоплинність змін, вміло ними керувати і обмежувати, мінімізувати їхні можливі негативні наслідки. Відтак інформація і знання все більше набувають статусу стратегічного ресурсу в моделі інноваційного відтворення національної економіки, що передбачає і диверсифікацію природно-сировинних джерел розвитку, і впровадження національно незалежного поступу в умовах російської агресії, і продукування нових перспективних напрямів інтеграції із західним світом. Перехід через інформаційну платформу до інноваційного типу відтворення є цілком закономірним процесом постіндустріального розвитку, як зазначає Гуревичов М.М. зі співавторами [1,с.6-7] через такі чинники:

- по-перше, стрімке, буквально лавиноподібне зростання обсягу науково-технічних знань при одночасному помітному скороченні циклу їх старіння та оновлення. Це не тільки поглиблює розуміння світу й закономірностей його функціонування, а й призводить до зростання інтелектуальних ресурсів людства;

- по-друге, все більш помітно прискорюється шлях від наукових відкриттів і винаходів до їх трансформації в технології й оперативного застосування в нових зразках техніки, до швидкого й досить широкого використання в практиці суспільного виробництва;

- по-третє, сьогодні якісно змінюються суть і характер науково-технічного прогресу, має місце не тільки його прискорення, а й своєрідне розгалуження, коли відкриття або винаходи, зроблені в одній якійсь сфері, знаходять застосування в інших, іноді несподіваних і досить далеких від початкової;

- по-четверте, чи не вперше в історії цивілізації зміна поколінь речей відбувається швидше за зміну поколінь людей, що викликає принципово нове ставлення до нагромаджених багатств матеріальної і духовної культури;

- по-п'яте, все це накладає певний відбиток на систему життєвих цілей, цінностей та ідеалів, на їх сприйняття і розуміння.

В результаті суттєвих змін зазнають духовно-культурна сфера суспільного життя й відповідні потреби людей, що впливає на характер виробництва;

- по-шосте, результати, здавалося б, суто науково-технічних досягнень істотно впливають на соціальні процеси і на характер взаємовідносин між людьми;

- по-сьоме, інновації набувають фронтального характеру, зачіпаючи не тільки окремі галузі суспільного виробництва, а й буквально всі сторони й сфери життя і діяльності суспільства, зумовлюючи характер і напрями його розвитку, посилюючи при цьому їх невизначеність і непередбачуваність.

Інформаційний підхід до відтворення національної економіки на шляху свого становлення долає певні суперечності, що обумовлюють складність та неординарність цього процесу. Перша з них це суперечність індивідуальних та суспільних потреб при постійному розширенні їх спектру і асортименту, коли задоволення одних потреб вимагає від суспільства альтернативного задоволення інших, часто не на користь еколого-економічного сенсу. Друга пов'язана з прагненням бізнесу забезпечувати постійно зростаючі прибутки та техногенним навантаженням на ресурсно-матеріальну складову їхнього зростання. Третя обумовлена кліматичними змінами та екологічною ситуацією і формуванням свідомості і відповідальності людей щодо природозащадження їхніх дій. Четверта лежить в основі розбіжності між конкурентністю виробів та їх собівартісними (матеріальними, енергетичними, сировинними) складовими. П'ята пов'язана зі складністю та поліфункціональністю товарів і послуг та спрощенням алгоритмів їх користування [2, с.12-14].

Дослідження впливу інформаційного потенціалу на динаміку відтворювальних процесів віддзеркалює інноваційний характер становлення "суспільства знань", бо інформація і знання визначають і матеріальний, і духовний зміст нового соціально-економічного поступу. Це зумовлено тим, що інформаційний потенціал суспільства, подібно до ланцюгової реакції, постійно примножується як у просторі, так і в часі, глибинно проникаючи в суть природних і суспільних явищ [3, с. 17-18]. Аналізуючи техніко-економічний вплив інформаційних засад на прискорен-

ня відтворювальної динаміки у вітчизняній економіці, слід також підкреслити і соціальний резонанс цього інформаційного підтексту. Він пов'язаний з демократизацією суспільного життя, підвищенням освітнього, професійного, культурного, духовного рівня значних мас населення. З іншого боку, стратегія інноваційного відтворення країни спирається на ефективне використання інформації, знань, постійного вдосконалення інформаційних технологій, покращення використання людського потенціалу, зростання обсягу інвестицій в людський капітал. Тобто інформація і знання стимулюють виробників до широкого спектру товарів і послуг, які уособлюють формат відтворювальних процесів, як в Україні, так і в світі. Впровадження інформаційних технологій є важливою умовою створення інноваційного продукту, тих проривних технологій, які можуть вивести українську економіку на сучасний рівень світового розвитку. Інформатизація інноваційного відтворення призводить до зменшення витрат, підвищення якості продукції, скорочення часу розробки і постачання продукту, підвищення продуктивності праці.

В останнє десятиліття інформаційний потенціал в Україні поступово деградував, інформаційний простір зазнав суттєвих деформацій, що відповідно негативно вплинуло на якість та темпи відтворювальних процесів. Однак в останні роки намітились позитивні зміни у формуванні інформаційного потенціалу. Так з 2017р. була запущена перша, а з 2019р. друга версія українського ландшафту індустрії 4.0 (виробничі процеси в Промисловості, Енергетиці, Транспорті та Інфраструктурі) [4], де по окремих сегментах – ми бачимо швидкий ріст у сферах big data, drones, AR/VR, 3D, cyber-security, digital twins, cyber-security, blockchain, advanced materials та ін. Ці ландшафти встановлюють чимало маркерів – своєрідних паростків росту та надії відродження промислових хайтек. Тобто, інформаційний потенціал породжує інноваційний потенціал – на будь-які потреби: в цілому, кількість та якість фірм в Україні є достатньою, щоб задовольнити самі різноманітні інноваційні вимоги вітчизняного замовника.

Висновок. Інформаційна складова інноваційного відтворення національної економіки акцентує увагу на ролі високоінтелектуальної, науково-технологічної праці, прискорює масштаби інно-

ваційних перетворень, збільшує темпи поширення інноваційних продуктів у вітчизняному ринковому середовищі, тобто прискорення формування інноваційного суспільства, яке все більше актуалізується як сучасна парадигма розвитку.

Список використаних джерел

1. Професійна культура менеджера в умовах інноваційного розвитку / М.М.Гуревичов, А.В.Долгарєв, С.М.Пазиніч, О.С.Пономарьов; за заг. ред О.С.Пономарьова. Харків: НТУ «ХПІ», 2010. – 240с.
2. Інформація та знання в системі управління інноваційним розвитком: монографія / за ред. д.е.н., доц., Ю.С.Шипуліної. – Суми: Тритонія, 2018. – 332с.
3. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї: Людина. Освіта. Соціум / Кремень В.Г. – Вид. переробл. – К.: Грамота, 2010. – 576с.
4. Електронний ресурс. URL: info@aprau.org.ua.

Мухіна Є. О.

Пурій Г. В.

к.е.н.

*Криворізький економічний інститут ДВНЗ «Київський
національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана», м. Кривий Ріг*

ВИМІРИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕОІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Низка суттєвих геополітичних, внутрішніх політичних та соціально-економічних змін і перетворень останніх років змушує констатувати докорінну зміну як самої економіки України, так і умов її функціонування.

Фактично, наразі формується кардинально нова українська економіка на принципово інших засадах, головною серед яких є злам самої системи економічних стосунків, що була побудована на корупції та олігархічних фінансово-промислових елементах структури. Відбувається поступова диверсифікація пріоритетів економічного зростання. Змінюється зовнішнє ставлення до України і навіть зовнішньоекономічне оточення.

Новий етап розвитку глобальної економіки характеризується